

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobců: **a) L. K.**, bytem O. I., **b) A. K.**, P., oba zastoupení JUDr. Marií Cilínkovou, advokátkou se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Praha 5, Zborovská 11, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1/ Ing. Z. V., bytem P., a 2/ V. V., bytem P, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2011, čj. 089477/2011/KUSK

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 10. 5. 2011, čj. 089477/2011/KUSK, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.583,20 Kč k rukám zástupkyně žalobců JUDr. Marie Cilínkové, advokátky, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se podanou žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2011, čj. 089477/2011/KUSK, jímž zamítl odvolání žalobců proti rozhodnutí Obecního úřadu Červené Janovice, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 6. 1. 2011 a toto rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutím stavebního úřadu byla žalobcům uložena povinnost odstranit stavební úpravu okna domu č. p. 9 v Opatovicích I., spočívající ve výměně původní luxferové stěny za plastové okno. Žalobci namítli, že žalovaný vzal při rozhodování za základ skutkový stav, který nemá oporu ve spise. Žalobci byli procesním postupem žalovaného

zkrácení na svých právech. Stavební úřad nezjistil skutkový stav věci řádně, neboť neověřil, zda skutečně došlo k výměně okna namísto údajné původní luxferové stěny. Stavební úřad se dále nijak nevypořádal s námitkami žalobců uplatněnými před vydáním rozhodnutí v prvním stupni. Podle žalobců došlo pouze k výměně starého okna za nové, což uvedli již ve svém vyjádření ze dne 22. 10. 2010. Tím nedošlo ani ke změně vzhledu stavby, ani k ovlivnění požární bezpečnosti. Stavební úřad a žalovaný svým postupem porušili ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu (dále jen „správní řád“). Vzhledem k tomu, že práce na výměně probíhaly na domě ve vlastnictví žalobců, a zákon zde stavební povolení nevyžaduje, je zřejmé, že rozhodnutí správního orgánu, podle něhož je třeba stavbu odstranit, bylo vydáno na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu věci. Stavební úřad vzal za základ skutkový stav, který nemá oporu ve správním spisu. Rozhodnutí je proto nezákonné.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že skutkový stav byl ve věci řádně zjištěn. Stavební úřad zahájil řízení o odstranění stavby na základě místní znalosti a na základě podnětu V. V., jehož součástí byla i fotodokumentaci. Žalovaný dále uvedl, že žalobci se v průběhu řízení vyjádřili pouze v tom smyslu, že nebudou navrhovat žádné nové důkazy ve stavebním řízení a ve vyjádření neuvedli, jaká okna vyměnili. Uvedli pouze, že nedošlo ke změně dispozice jejich nemovitosti. Žalobci se žádným způsobem nevyjádřili k předmětu řízení, tj. ke stěně ze skleněných tvárnic (luxfer) a ke způsobu prosvětlení dané obvodové zdi. Proto se stavební úřad obsahem jejich podání nezabýval. Dále žalovaný upozornil, že podle ustanovení § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. nesmí být při umístění domu žádné stavební otvory ve stěně na hranici pozemku, zejména ne okna.

Městský soud v Praze v souladu s ustanovením § 34 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), vyrozuměl osoby, které by mohly být přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech, a to jak vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že by toto rozhodnutí bylo zrušeno. Ve lhůtě stanovené soudem zaslali Ing. Z. V. a V. V. své vyjádření, ke kterému přiložili fotodokumentaci. Snímky zachycují jednak pevnou luxferovou stěnu ve zdi domu žalobců podle stavu z roku 2006, jednak stávající stav téhož místa, tedy stavební otvor osazený plastovým oknem. Manželé V. dále stručně chronologicky shrnuli vývoj sporu a uvedli, že nesouhlasí s žalobním tvrzením žalobců, že došlo pouze k výměně starého okna za nové.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud následující pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Dne 26.4.2010 zaslala V. V. na stavební úřad dopis, ve kterém nesouhlasila s vybudovaným oknem v sousedním domě a požadovala zazdění otvoru sklobetonovými tvárnicemi, případně cihlami.

Dne 17. 5. 2010 bylo žalobcům doručeno oznámení stavebního úřadu o zahájení řízení o odstranění stavby. Dne 30. 11. 2010 žalobci podali ke stavebnímu úřadu vyjádření, v němž vyslovili námitky proti důvodům, jež vedly k zahájení řízení. Uvedli, že nejsou splněny zákonné podmínky pro zahájení řízení o odstranění stavby. Žalobcům jako vlastníkům předmětné stavby vyplývá z norem občanského práva hmotného povinnost udržovat svůj majetek tak, aby nedocházelo ke škodám. Z tohoto důvodu byli žalobci nuceni provést běžnou údržbu své nemovitosti spočívající mj. ve výměně starých prohnilých oken za nová, která vyhovují potřebám doby. Dále uvedli, že v daném případě nedošlo činností žalobců ke změně

dispozice k jimi vlastněné stavbě. Je na ostatních účastnících řízení, aby prokázali, že ke změně dispozice došlo. Důkazní břemeno neleží na žalobcích.

Dne 6. 1. 2011 vydal stavební úřad rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Stavební úřad zjistil, že stavba stavební úpravy okna domu č. p. 9 v Opatovicích I. na pozemku stp. 33 v k. ú. Opatovice I., jejichž vlastníky jsou žalobci, byla provedena bez zákonem stanoveného rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu. Podle ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, nařídil stavební úřad odstranění stavby. Nepovolená stavba, jejíž odstranění bylo nařízeno, měla spočívat ve výměně luxferové stěny v koupelně domu za plastové okno. V odůvodnění rozhodnutí uvedl stavební úřad, že se v daném případě jedná o změnu stavby podléhající povolení, neboť byl změněn její vzhled. Stavební úřad dále uvedl, že žalobce vyzval k podání žádosti o dodatečné povolení stavby ve stanoveném termínu. Protože žalobci na výzvu nereagovali a ve stanovené lhůtě o dodatečné povolení stavby nepožádali, nařídil stavební úřad odstranění stavby.

V podaném odvolání žalobci nesouhlasili se závěrem, že došlo ke změně vzhledu stavby, která by podléhala stavebnímu povolení. Stavební úřad se nijak nevypořádal s námitkami, které žalobci vznesli dne 22. 11. 2010. Z toho důvodu je rozhodnutí stavebního úřadu nepřezkoumatelné. Žalobci dále uvedli, že ze správního spisu nevyplývá, že by činností žalobců došlo k nějaké změně dispozice nemovitosti. Stavební úřad se dle názoru žalobců nezabýval veškerými skutečnostmi a důkazy, které byly založeny ve správním spisu.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve zrekapituloval obsah spisu a relevantních ustanovení právních předpisů. K odvolacím námitkám žalobců uvedl, že v daném případě souhlasí s názorem stavebního úřadu stran posouzení předmětné stavby, neboť stavba podléhá ohlášení podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. h) stavebního zákona a odvolací námitky žalobců posoudil jako neopodstatněné. Dále uvedl, že žalobci byli stavebním úřadem upozorněni na možnost podání žádosti o dodatečné povolení stavby a stanovil lhůtu k jejímu podání. Byli také poučeni, že podají-li žádost o dodatečné povolení stavby, přeruší stavební úřad řízení o odstranění stavby a bude-li poté stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Lhůta však uběhla marně. Žalobci do data stanoveného stavebním úřadem nepodali žádost o dodatečné povolení. Stavební úřad tak neměl jinou možnost, než vydat rozhodnutí o odstranění stavby.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkumu vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 soudního řádu správního). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobci i žalovaný souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařídil, a věc posoudil takto:

V posuzované věci namítli žalobci vady řízení, zejména, že správní úřad nezjistil řádně skutkový stav a že nevypořádal námitky žalobců obsažené ve vyjádření ze dne 22. 10. 2010.

Z ustanovení § 3 správního řádu vyplývá povinnost správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Podle ustanovení § 50 odst. 2 správního řádu platí, že podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje zásadně správní

orgán. Pouze v případech, kde by to nemohlo ohrozit účel řízení, se může správní orgán spokojit s důkazy navrženými účastníkem. V daném případě by bylo lze za jediný možný podklad pro závěr, že v předmětném místě došlo k nahrazení luxferové stěny plastovým oknem, považovat podání V. V. opatřené fotografií předmětného okna ze dne 22. 4. 2010. Jiný podklad, z něhož by vyplývalo, že došlo k vybourání původní luxferové stěny a k instalaci okna, správní spis neobsahuje. V posuzovaném případě rozhodl stavební úřad o odstranění stavby, aniž by sám skutkový stav na místě zkoumal, resp. zkoumal-li jej, nelze takový postup ze správního spisu nijak seznat. Pokud stavební úřad vycházel při rozhodování pouze z tvrzení manželů V., aniž by prokazatelně sám zjistil skutkový stav, nelze takový postup správního orgánu posoudit jako dostatečný, tím více v případě, kdy žalobci ve svém podání ze dne 30. 11. 2010 zpochybňovali důvody pro nařízení odstranění stavby a tvrdili – jakkoli obecně –, že na domě proběhla údržba zahrnující výměnu starých prohnilých oken. Ke zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byl stavební úřad povinen opatřit podklady získané vlastní činností, např. provedením kontrolní prohlídky ve smyslu ustanovení § 133 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), jejíž průběh a výsledek musí být písemně zdokumentován. V situaci, kdy by správní orgán vycházel toliko z tvrzení těch účastníků řízení, kteří podali podnět k zahájení řízení o odstranění stavby, je přitom role správního orgánu jako opatrovatele podkladů pro rozhodnutí nezastupitelná. Potřebné podklady pro rozhodnutí nedoplnil v rámci postupu v odvolacím řízení ani žalovaný. Námitku, podle níž nebyl řádně zjištěn skutkový stav, proto soud posoudil jako důvodnou. Tato vada pak ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního činí rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným, neboť ve věci vzal za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který nemá oporu ve spisu.

Podle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu se vedle důvodů výroku, podkladů pro vydání rozhodnutí a úvah, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení, uvedou rovněž informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků. K otázce řádného odůvodnění rozhodnutí se vyjádřil Vrchní soud v Praze v rozsudku sp. zn. 6A 48/1993 takto: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné, nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (...).“* Z ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu se podává, že správní orgán hodnotí *„podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci“*. Pokud vycházel stavební úřad při zjišťování skutkového stavu z tvrzení manželů V., neuvedl tuto skutečnost ani jako podklad pro rozhodnutí v jeho odůvodnění. Rozhodnutí stavebního úřadu neobsahuje ani žádné jiné objasnění, z jakých podkladů správní orgán vycházel, když došel k závěru, že žalobci provedli stavbu bez stavebního povolení, tj. instalovali plastové okno namísto původní luxferové zdi.

K žalobní námitce žalobců, podle níž se stavební úřad nevypořádal s jejich námitkami uplatněnými před vydáním rozhodnutí v prvním stupni, soud konstatuje, že i tato je důvodná. K námitce žalobců uvedené ve vyjádření ze dne 30. 11. 2010, že k zahájení řízení o odstranění stavby nejsou splněny zákonné podmínky a k dalším tvrzením žalobců se totiž stavební úřad ve svém rozhodnutí vůbec nevyjádřil. Jakkoli uvedená žalobní námitka směřuje pouze k rozhodnutí stavebního úřadu, je třeba ji vztáhnout i na rozhodnutí žalovaného. Žalobou napadené rozhodnutí tutéž odvolací námitku sice rekapituluje, jejím věcným vypořádáním se však dále nezabývá. Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedl bez další úvahy pouze tolik, že odvolací námitky žalobců jsou neopodstatněné a dále mimoběžný argument, že žalobci nepodali ve stanovené lhůtě žádost o dodatečné povolení stavby.

Na odůvodnění rozhodnutí o odstranění stavby přitom klade ustálená judikatura správních soudů zvláštní důraz. K odůvodnění rozhodnutí o odstranění stavby uvedl Krajský soud v Hradci Králové ve svém rozsudku č.j. 30 Ca 158/98-18 ze dne 2. 2. 1999, že *„odůvodnění je tak shrnutím všech zjištěných skutečností odůvodňujících výrok rozhodnutí. Aby správní orgán těmto svým povinnostem dostál, musí nejprve vyličit podstatu věci a poté provést rozbor důkazů a ostatních podkladů rozhodnutí. Je přitom nutno reagovat na připomínky a návrhy účastníků řízení. Pak úřad uvede závěry o tom, které skutečnosti jsou vzaty za nepochybně zjištěné, posoudí jejich právní význam a vysloví úsudek o předmětu řízení.“* Tím, že se žalovaný nijak nezabýval shora uvedenou námitkou a neobjasnil, z jakých podkladů pro vydání rozhodnutí vycházel, zatížil své rozhodnutí vadou řízení, působící jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné jednak pro nedostatek důvodů a jednak proto, že skutkový stav, z něhož správní orgány vyšly, nemá oporu ve správním spisu. Soud proto žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 76 odst. 1 písm. a) b) ve spojení s § 78 odst. 4 s.ř.s.).

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšným žalobcům přiznal náhradu nákladů řízení. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby po 2.100,- Kč (za převzetí věci, sepsí žaloby), při počtu dvou zastoupených žalobců je přitom mimosmluvní odměna v této výši zvýšena o dvojnásobek snížený dále o 20 % (ust. § 12 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do dne 31. 12. 2012), celkově tedy 6.720,- Kč a dále dva režijní paušály po 300,- Kč násobené dvěma, tj. 1.200,- Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 7.920,- Kč. K tomu nutno připočítat daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z této částky, neboť právní zástupce osvědčil před soudem, že je plátcem této daně, která v dané věci činí 1.663,20 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč. Proto soud přiznal žalobcům právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 11.583,20 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. října 2014

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu